

[Dupont.]

større skoler. Skal vi få noget ud af selve den udelte skoleform, må det gøres muligt virkelig at benytte den individuelle undervisning og gruppeundervisningens principper.

Det største gode, der er skabt gennem den nye lov, er ordningens 8., 9. og 10. klasser, hvor der i samarbejde med erhvervslivets arbejdsgivere og arbejderorganisationer er givet et målsigte for disse klasser, et sigte, der uden egentlig faglig uddannelse forbereder og vejleder i overgangen til erhvervslivet. Det gøres så realistisk, at der gennem erhvervspraktik skabes muligheder for i større omfang at placere børnene eller de unge i erhvervslivet på et grundlag, der bedre kommer til at passe for den unges evner og anlæg. Den udvikling, der her er foregået, indicerer ikke, at man, som det ærede medlem hr. Gottschalck-Hansen udtrykker det, skulle gennemføre et 8.; men snarere et 9. eller et 10. skoleår. Gennem samarbejde mellem erhvervslivets organisationer, skolens folk og forældrene kan det ikke skjules, at der viser sig en stigende interesse for at skabe det, vi kalder en tilvalgsskole. Det vil sige at tillempe skolens struktur efter det svenske system, en tilvalgsskole i stedet for en udvælgelses skole. Og det er her, der i og for sig i stærkere grad skal sættes ind, når der skal tales om skolens struktur, således som det ærede medlem har gjort det,

1958-loven er en rammelov, hvorfor det vel egentlig ikke skulle være vanskeligt at tillempe det ændrede skolesystem på denne lov. Jeg tænker her på mildere regler for overgang til udelte skoleformer, en mildning også af den efterfølgende realafdeling, 8., 9. og 10. klasse. Det skulle vel ikke være umuligt at tillempe det svenske system også på de to former. Dette så meget mere, som jeg har indtrykket af, at man gennem de prøver, der skabes efter 9. og 10. klasse, kan give og har givet erhvervslivet muligheder for at vurdere elevernes og lærlingenes kunnen og hele indstilling, ligesom erhvervslivet er positivt indstillet over for hele denne arbejdsgang.

Hertil kommer, at man i dag for alvor diskuterer problemet om en smidigere overgang til andre uddannelser, til teknika, til seminarier og andre højere læreanstal-

ter. Dette krav om større smidighed i uddannelsen og kravet om planlægning af den højere uddannelse, såvel økonomisk som geografisk, har jo her fået sit positive svar gennem oprettelsen af planlægningsråd og et fællesudvalg for den højere uddannelse. Det er der også grund til ved denne lejlighed at sige den højtærede undervisningsminister tak for.

Den højtærede finansminister har et par gange over for det ærede medlem hr. Damsgaard påpeget, at der har været tale om en meget stor stigning i de krav, der stilles til finanskassen. Et af de felter, hvor der måske er sket mest, er netop på undervisningsområdet. Det kan i og for sig også bedst belyses gennem et citat af et foredrag holdt af departementschef Erik Ib Schmidt, da han på en konference i april måned udtalte følgende — jeg beder formanden om tilladelse til et citat —:

„Et mål for størrelsen af et lands samlede direkte undervisnings- og uddannelsesudgifter, der muliggør en grov sammenligning fra land til land, får man ved at sætte beløbet herfor i relation til nationalindkomsten. For Danmarks vedkommende når man herved til et tal på henved 4½ pct., når man medregner anlægsudgifterne. Denne procent har været hurtigt voksende gennem den sidste halv snes år; siden 1957 er de samlede udgifter til uddannelse simpelt hen vokset dobbelt så stærkt som nationalproduktet. Procenten ligger nu vel nogenlunde på linje med forholdene i de andre nordiske lande og England. USA og Canada har en noget højere procent.“

Det viser — og der er for mig ingen tvivl derom — at vi skal endnu længere frem, hvilket også fremgår af, at vi såvel bygningsmæssigt som i antallet af lærere er langt bagefter. Det er derfor også glædeligt, at den højtærede undervisningsminister følger linjen op fra dannelsen af planlægningsrådet, således at der ikke alene bliver tale om en planlægning og smidiggørelse af den højere uddannelse, men af hele uddannelsessektoren. Vi har brug for større fleksibilitet, så vor ungdom ikke låses fast i bestemte uddannelsesbaner, når først man har valgt en linje. Vi har brug for planlægningen økonomisk som geografisk, således som også ministeren har fremhævet det.